

Klæbu kommune
Postboks 200
7541 KLÆBU

Saksbeh./tlf.nr.: Lars Størset / 906 88 740
Deres ref./Deres dato: 18/104-2-L63 &22
Vår ref.: 18/00179-
Vår dato: 20.03.2018

Planer om etablering av øvingssenter for Statnett i Klæbu Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel

Statnett planlegger å etablere et øvingssenter for mastemontører i Klæbu kommune, og søker i den forbindelse om dispensasjon fra gjeldende arealbruksformål i kommuneplanens arealdel.

Bakgrunn

Statnett har ansvar for å drifte transmisjonsnettet og til enhver tid opprettholde forsyningssikkerheten i det overliggende nettet i Norge. For tiden foregår det en omfattende opprusting av ledningsnettet, og flere av Statnetts ledninger og stasjonsanlegg begynner å bli gamle. Det påregnes derfor økt behov for rehabilitering og vedlikeholdsarbeid også i de kommende tiårene. Dette byr på mange sikkerhetsmessige utfordringer.

Da arbeid i høyspentanlegg innebærer mange farefylte oppgaver kreves det et kompetent mannskap som er i stand til å utføre oppdrag sikkert og effektivt. Statnett har derfor stort behov for et øvingssenter hvor praktiske ferdigheter kan innøves under trygge forhold, med et stort fokus på sikkerhetsopplæring. I tillegg til praktisk opplæring skal det ved øvingssenteret også gjennomføres teoretisk opplæring innen bl.a. HMS, forskrifter og krav.

På bakgrunn av dette har Statnett vært på utkikk etter et areal for øvingsområde som kan dekke våre behov og det har blitt sett på flere alternativ til egnet lokalitet.

Det beste alternativet slik vi vurderer det er et område rett vest for Vassfjellet næringspark i Klæbu kommune, og dette er bakgrunnen for denne søknaden.

Om lokaliteten

Beliggenhet

Det planlagte øvingsområdet ligger vest for Vassfjellet næringspark, og er vurdert som ideelt for formålet. Området er en del av Gårdsnr 37, Bruksnr 1 og er vist på oversiktskart i vedlegg 1. I nærområdet ligger det en næringspark, et avviklet masseuttak/deponi og et planlagt masseuttak/deponi.

Avtale med grunneier

Det er inngått avtale med grunneier om leie av areal for øvingssenteret for en leieperiode som løper fra 01.01.2018 og frem til 31.12.2038, med opsjon på forlengelse i ti nye år.

Arealbruk og beskrivelse av tiltaket

Området det er avtalt å leie er totalt på 62 dekar (se vedlegg 1).

Tiltaket består av en 670 meter lang ledningstrasé som totalt vil dekke et areal på ca. 30 daa. I tillegg er det planlagt å sette opp en enfasemast rett ved ledningstraseen, og et område gruses opp for å tas i bruk til øvingsaktiviteter på bakken. Det kan bli aktuelt å sette opp en masterekke med tremaster.

Mastetrasé

På øvingsområdet vil det bli etablert en ledningsseksjon med totalt fire master, med tilhørende betongfundamenter. Mastene vil ha en makshøyde på 20-25 meter og vil bli som Statnetts standard mastetype. Rett øst for masterekka vil det bli satt opp en enfasemast. Dette er en lavere og smalere mast som benyttes som siste mast ut mot fjordspenn.

Rundt hver mast vil det bli et åpent areal på ca. 2 daa. Det vil også bli ryddet skog i traseen mellom mastene og det vil bli etablert enkel adkomst til hver enkelt mast.

I tillegg kan det bli aktuelt å sette opp noen tremaster på anleggsområdet. Disse vil være lavere, lett flyttbare og mindre synlige i terrenget.

Tegninger av de aktuelle mastetypene finnes i vedlegg 2.

Øvingsområde

Det vil bli opparbeidet et øvingsområde for øving på mastemontasje, samt oppstilling og mellomlagring av utstyr. Det planlegges å sette opp en midlertidig rubbhall på 150-200 m² for lagring av materiell og utstyr. Det vil bli behov for lys og strømuttak i rubbhallen. Det er en koplingsstasjon rett øst for anleggsområdet, og anmodning om nettilknytning vil behandles av TrønderEnergi Nett. Det blir ryddet og grovplanert et område på inntil 10 dekar.

Ved opparbeiding av øvingsområdet med grus, vil det bli lagt duk. Dette vil gjøre det lett å tilbakeføre terrenget når øvingssenteret skal avvikles.

Det vil bli behov for tilgang til toalett, garderobe, oppholdsrom og kjøkkenmuligheter. Det ønskes i den forbindelse primært å leie fasiliteter i nærheten av øvingsområdet. Leie er av særskilt interesse fordi Statnetts lager og anleggssenter på Melhus har behov for opprustning og utvidelse. I den sammenheng utredes og vurderes etablering i Vassfjellet næringspark som et alternativ til oppgradering av anleggssenteret på Melhus. Dersom anleggssenteret etableres i tilknytning til Vassfjellet næringspark, vil det kunne betjene sanitærbehovene tilknyttet øvingsområdet.

Alternativt til å leie er å sette opp brakker på anleggsområdet. Det vil da bli behov for vanntilknytning og avløp til septiktank.

Avkjørsel fra Vassfjellveien

Det planlegges å bruke eksisterende avkjørsel fra fylkesveg 925 som vist på kartet i vedlegg 1. Det vil bli etablert en enkel vei inn på anleggsplassen. Avkjørselen skjer fra en fylkesveg som i hovedsak benyttes ettermiddag, kveld og helg i vinterhalvåret ifm. kjøring til og fra Vassfjellet

skisenter. Avkjørselen og Statnetts aktiviteter vil ikke gå ut over vegens funksjon.

Det er planlagt ny fylkesveg 704 mellom Tulluan og Moan. Denne vil komme mellom eksisterende fylkesveg og øvingssenteret. Avkjørselen fra Vassfjellvegen vil ikke bli påvirket av oppgraderingen av fylkesvegen, men adkomsten til øvingssenteret fra Trondheim vil bli lettere når vegen står ferdig.

Helikopterflyging

Øving på klatring i master og operasjoner fra bakken er det primære formålet med øvingsområdet. Det kan imidlertid bli helikopterflyging i kortere perioder i forbindelse med øving på montasje, men bruk av helikopter vil kun skje unntaksvis. Flyvning vil kun være aktuelt på dagtid. Bruken skal iht. avtale med grunneier begrenses til maksimalt 12 dager pr. år og inntil 3 timer flytid pr dag. I tillegg skal det ikke flys første uka i elgjakta. Det vil bli definert korridorer der helikopteret skal fly inn for å unngå støyplager. Det kan bli aktuelt å fly på plass mastene i forbindelse med bygging av øvingsanlegget, og dette vil i så fall medføre noe støy i en kortere periode. Dersom adkomsten til mastepunktene blir god nok, vil kran bli benyttet til montering av master.

Etter at øvingsområdet er ferdig etablert, anses støy fra øvingsområdet som lite sjenerende for nærområdet. Aktivitetene vil foregå innenfor normal arbeidstid, og dermed i en periode det er få som er utsatt for støy. Det vil kun unntaksvis bli brukt helikopter tilknyttet øvingene.

De helikopterselskap som har rammeavtale med Statnett må ha EASA-godkjent flygemanual som innehar prosedyrer for støybegrensning.

Tiltaket vil kreve dispensasjon fra eller konsesjon til den helikopterflyging som skal foregå på øvingssenteret etter forskrift om landingsplasser. I forbindelse med en søknad om dispensasjon, subsidiært konsesjon etter forskriften, vil det redegjøres for flygeaktiviteten og den støy som vil oppleves i området de gangene det flys.

Fremdriftsplan

Det planlegges oppstart så snart tillatelse foreligger, med målsetting om å ha øvingssenteret ferdig til bruk høsten 2018.

Kursvirksomhet

Det vi bli faste kurs 4-6 ganger pr. år for grupper på 10-30 personer. Ut over dette vil det bli undervisning etter behov. Omfanget vil variere fra år til år.

Etterbruk

Leieavtalen er på 20 år. Alle tiltak på det leide området er reversible og området kan lett tilbakeføres.

Ved leieperiodens slutt er det avtalt at arealene skal ryddes og bygninger/konstruksjoner over bakken fjernes. Området blir satt i stand, ryddet og tilbakeført i tråd med de krav som vil komme med en dispensasjon fra kommuneplanens arealdel.

Kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og dagens bruk av området

Kommuneplanens arealdel for 2010 til 2021 ble vedtatt 9. juni 2011. Gjeldende formål for det meste av planområdet er LNFR, "areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og

gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens næringsgrunnlag". Det drives ikke landbruk på området i dag, verken i form av jordbruk, beite eller skogbruk.

Den nordligste masta i øvingsområdet vil ligge ved grensen til et område avsatt til fremtidig uttak/deponi og kombinert bebyggelse og anleggsformål.

Mulige konsekvenser av tiltaket

Landskap

Planområdet ligger i en skråning, og er noe eksponert for innsyn fra områder i øst. Det er småkupert og en del barskog i området øst for mastene. Dette vil dempe inntrykket av mastene og linene fra flere av innsynspunktene. Mastene vil være synlige fra en strekning langs Vassfjellegen.

Friluftsliv

Området rundt Vassfjellet er et populært friluftsområde hele året, i form av fotturer, sykkelturner, ski og alpint. Friluftslivsaktiviteten er knyttet til bærplukking og jakt om høsten. Området som berøres av det planlagte tiltaket har ingen kjente verdier knyttet til friluftsliv, bortsett fra jakt. Det går en tursti gjennom området. Denne er avmerket i kart i vedlegg 1. Stien vil ikke bli berørt av tiltaket, og vil kunne benyttes som i dag.

Det drives storviltjakt i området på høsten. Av hensyn til elgjakta er det avtalt med grunneier at det ikke skal flys med helikopter i øvingsområdet første uka i elgjakta. Med den aktivitet som er planlagt i øvingsområdet vurderes konsekvensene som ubetydelige for storvilt. Det vil bli hogd ut noe skog i forbindelse med prosjektet, og dette kan snarere trekke storvilt til området i perioder på året / tider på døgnet det ikke er forstyrrende aktivitet, dvs. det meste av tiden.

Friluftslivet for øvrig i området kan bli noe forstyrret av helikoptertrafikk og annen støy knyttet til øvingsaktivitetene. Det er planlagt aktiviteter i 4-6 perioder i løpet av året, og det er kun i deler av disse periodene det kan bli aktuelt å benytte helikopter. Støybelastningen med tanke på friluftsliv vurderes som moderat.

Naturmangfold

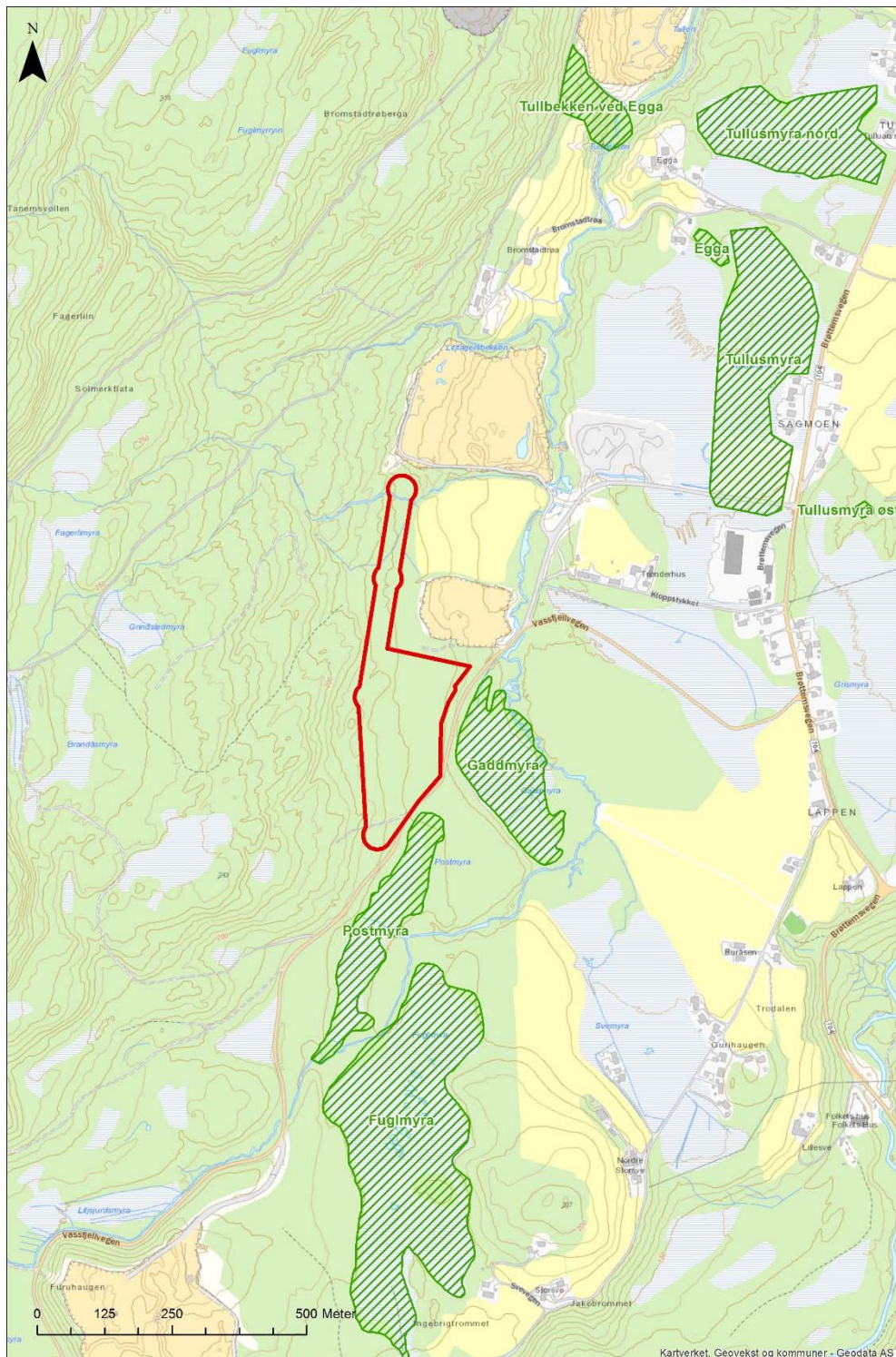
Det er gjort en utsjekk av området i Naturbase og Artskart. Det er ikke registrert verdifulle lokaliteter i området. Det er ingen artsobservasjoner i artskart innenfor planområdet.

Det antas at området har en viss beiteverdi for vilt og da primært for elg.

Det er gjennomført naturtypekartlegging i Klæbu kommune i to runder, den første i 2006 av Grendstad et.al. Supplerende naturtypekartlegging ble gjort av Miljøfaglig utredning i 2009 (Gaarder og Mikalsen 2011). Alle lokalitetene som er registrert som del av disse utredningene er lagt inn i Naturbase, og ingen av dem ligger i nærheten av det planlagte øvingsområdet (figur 1). I supplerende naturtypekartlegging vurderes det berørte området som dårlig kartlagt.

Rett sør for prosjektområdet ligger det et myrområde. To enkeltmyrer er avmerket med svært viktige naturtyper (A-verdi) i Naturbase, mens to andre er avmerket som viktig (B-verdi).

Verdisettingen er resultat av en kartlegging gjennomført av NTNU Vitenskapsmuseet i 2016 (naturhistorisk notat 2017-4). Det planlagte øvingsområdet vil ikke berøre myrene. Tiltaket vil heller ikke berøre myrene indirekte i form av grøfting/drenering.

Figur 1 Naturtyper i området rundt det planlagte øvingscenteret. Kilde: Naturbase.

Vann og vassdrag

Området ligger i Nidelvas nedbørfelt. Det går flere små bekker gjennom området, og disse ender i Nidelva. Det vil ikke foregå forurensende aktiviteter på området. I anleggsperioden kan det bli

mobilisert partikler når det graves og planeres. Dette vil gi en avrenning som likner på det Nidelva naturlig mottar ifm. flomperioder. Det kan skje utslipp fra anleggsmaskiner. Det vil bli stilt krav om at entreprenør har beredskap knyttet til utslipp, og at det alltid er absorbent tilgjengelig i anleggsmaskiner og på drivstofflager.

I driftsfasen vil det være beredskap knyttet til søl av olje/kjemikalier i form av tilgjengelig absorbent og prosedyrer dersom det skulle skje utslipp fra maskiner.

For å kunne etablere adkomst til den nordligste øvingsmasta, vil det bli lagt ned en kulvert, eventuelt bygd en enkel klopp over en bekk.

Det ligger en vannkilde rett vest for øvingsområdet og det går en vannledning fra denne gjennom øvingsfeltet. I den grad denne vannledningen vil ligge eksponert for maskiner eller kan bli påvirket av andre aktiviteter, vil den bli beskyttet ved nedgraving.

Nærmiljø

De som bor inne i næringsparken og langs Brøttemsvegen, ca. 400 - 1000 meter øst for øvingsområdet, vil oppleve noe ferdsel og aktivitet i området på dagtid i noen perioder i løpet av året.

Det er ikke planlagt å gjerde inn anlegget. Dette betyr at master og anleggsområde vil være åpent for allmennheten den tiden det ikke er aktivitet der. Selv om ledningene ikke er tilkoblet strøm blir mastene skiltet på vanlig måte.

115 naboer ble informert om planene i brev sendt 9. februar 2018. Vi har i etterkant blitt kontaktet av Tanem velforening og to naboer som har hatt spørsmål om tiltaket. Det vurderes å avholde et åpent møte i forbindelse med høring av søknaden.

Kulturminner

Det er gjort søk i Askeladden, som er Riksantikvarens database over registrerte kulturminner. Det er ingen registreringer innenfor grensene eller i umiddelbar nærhet til øvingsområdet.

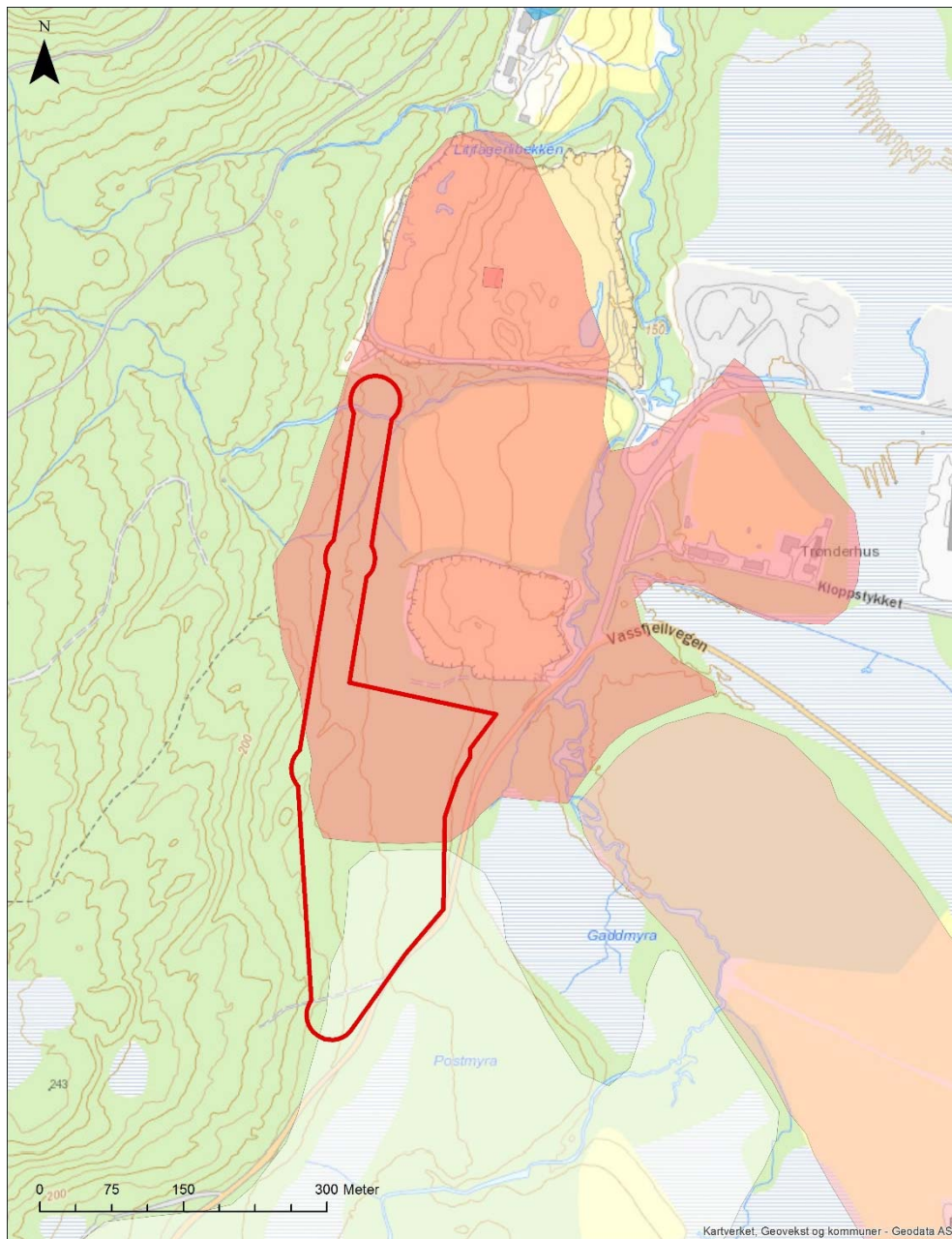
Kulturavdelinga i Trøndelag fylkeskommune er kontaktet med tanke på frigivelse av området etter kulturminneloven, og eventuelt behov for §9-undersøkelser før oppstart. Fylkeskommunen ønsker å gjennomføre en befarng av området, da det på laserdata vises en større samling ringformede strukturer som kan være rester av kullmiler av reismiletypen. Disse er i seg selv ikke automatisk fredet. Reismiler kan i noen tilfeller forveksles med gravminner fra jernalderen, og disse er fredete kulturminner.

En befarng av området må gjøres på frosthfri og bar mark.

Mineralressurser, berggrunn og løsmasser

I området rundt øvingssenteret ligger flere grusuttak. Nordøst for anlegget ligger et område som er tilbakeført etter masseuttak og tatt i bruk som dyrka mark. Området rett øst for øvingssenteret er regulert til masseuttak. Uttaket er avsluttet og området skal tilbakeføres.

I NGUs grus og pukkdatabse er det markert en viktig grusressurs i den nordlige delen av øvingsområdet (figur 2). Deler av ressursen er allerede utnyttet i form av de to uttaksstedene beskrevet over. Det er pr. dato ingen planer om uttak på den resterende forekomsten. Øvingssenteret vil ikke påvirke selve grusforekomsten, og det kan åpnes uttak etter avvikling av øvingssenteret.

Figur 2 Løsmasser – grus og pukk. Mørkt rødt polygon (navn i databasen er Stian) er en sikkert avgrenset ressurs, lyst polygon i sør (navn i databasen er Furuhaugen) er en usikkert avgrenset forekomst. Kilde: NGUs grus- og pukkdatabase.

Jordbruk og skogbruk

Det meste av arealet som blir berørt har barskog av middels bonitet, mens deler av området har barskog av høy bonitet. Det må hogges skog under ledningstraseen i en bredde på ca. 25 meter, Det blir hogget skog også der anleggsplassen skal anlegges og der adkomstvegen skal gå.

Det vil totalt bli hogd skog på et område på 25-30 dekar. Det vil bli satt igjen et bredt belte med skog i utkanten av øvingsområdet i retning øst og sør. Planene vil ikke berøre jordbruksarealer.

Figur 3 Tiltaket og arealklassifisering i området. Mørk grønnfarge er områder med høy bonitet og lys grønnfarge områder med middels bonitet. Oransje farge er dyrka mark, mens grå er næringsvirksomhet. Kilde: Kilden (NIBIO).

Støy

Det vil bli noe støy i forbindelse med bygging av øvingsanlegget. Når øvingsmastene skal settes opp vil dette skje ved kran dersom adkomstene blir gode nok. Alternativt vil de bli satt opp ved bruk av helikopter. Dette vil i så fall skje i løpet av en kort periode.

Etter at øvingsområdet er ferdig etablert, anses støy fra øvingsområdet som lite sjenerende for nærområdet. Aktivitetene vil foregå innenfor normal arbeidstid, og dermed i en periode det er få som er utsatt for støy.

Bruk av helikopter vil kun foregå unntaksvis og begrenses til et minimum. Flyvning vil kun være aktuelt på dagtid. I henhold til avtalen med grunneier skal bruken av helikopter begrenses til maksimalt 12 dager pr. år og inntil 3 timer flytid pr dag og det skal ikke foregå flyving i første uken av elgjakta. Dette er maksimumstall, da øving på montering ved bruk av helikopter ikke er primærmålet med øvingsområdet.

I forbindelse med linestrekk kan det også bli aktuelt å benytte sprengstoff for å spleise sammen liner. Dette er metoden som benyttes ved montering av nye liner, og kan bli en del av øvingsopplegget en gang i blant. I den grad slik sprenging vil foregå, vil det skje svært sjeldent, og på samme måte som annen aktivitet på hverdager og innenfor normal arbeidstid.

I forbindelse med søknad til Luftfartstilsynet om dispensasjon fra, subsidiært konsesjon etter forskrift om landingsplasser, vil det bli utarbeidet enkle støyberegninger som viser støy ved bygninger i nærheten. I den forbindelse vil Miljøverndepartementets veileder T-1442 og tilhørende veiledning bli lagt til grunn.

Avslutning

Slik Statnett vurderer det vil det planlagte øvingssenteret i Klæbu medføre minimale konsekvenser for allmennheten. Alle tiltak som bygges innenfor området kan fjernes når aktiviteten avsluttes, og området kan lett tilbakeføres.

Vi håper på positiv behandling av søknaden.

Med vennlig hilsen

Lars Allgot
Prosjektleder

Lars Størset
Areal- og miljørådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

Vedlegg 1. Oversiktskart

Vedlegg 2. Tegninger og bilder av master som planlegges på øvingsområdet

Referanser

GISLINE WebInnsyn Klæbu. Karttjeneste for Klæbu kommune.

Naturbase. Karttjeneste Miljødirektoratet.

Askeladden. Karttjeneste Riksantikvaren.

Grus og pukkdatabasen. Karttjeneste NGU.

Kilden. Karttjeneste NIBIO.

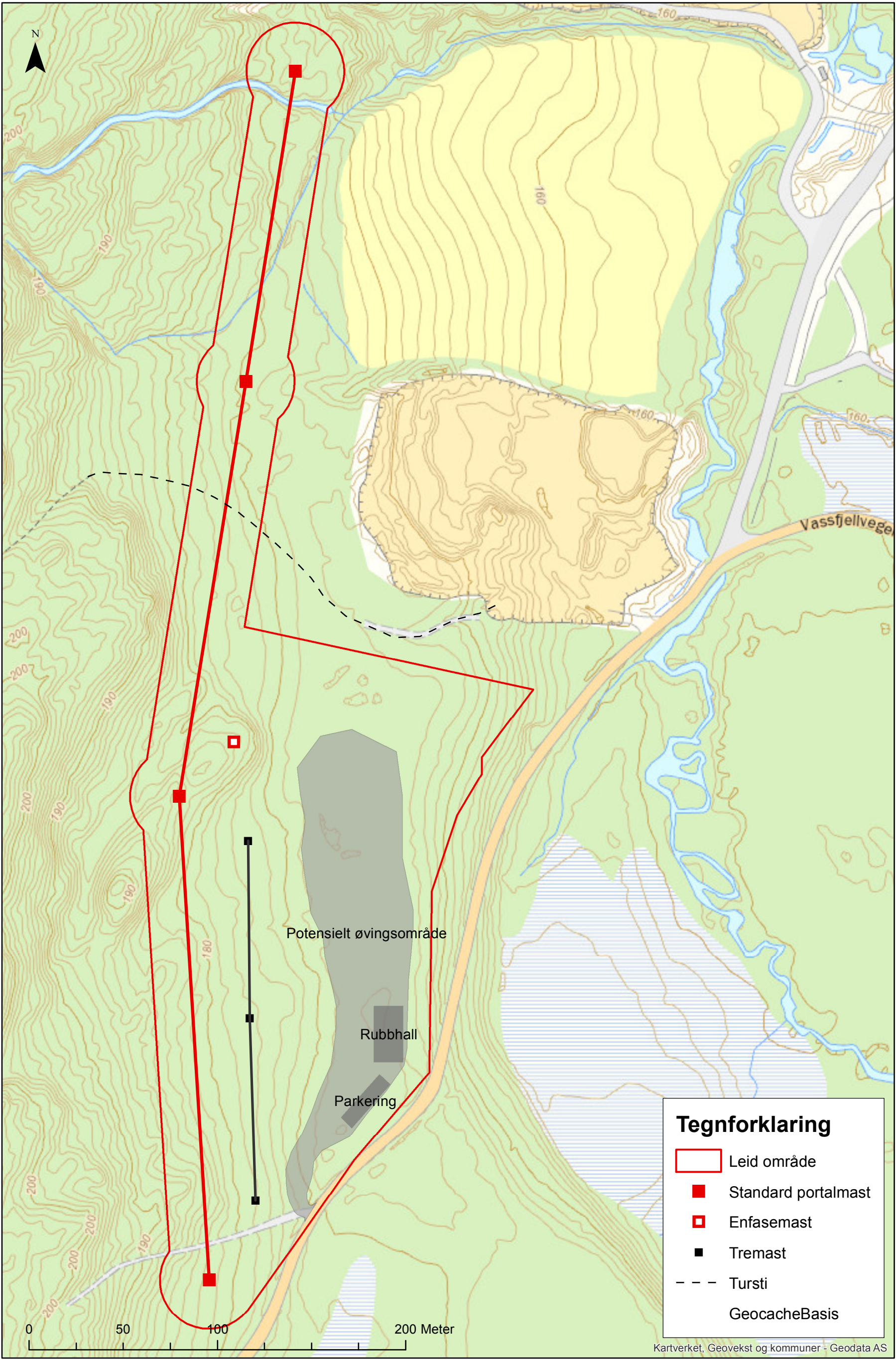
Artskart. Karttjeneste Artsdatabanken.

Grendstad, A., Overskaug, K. & Kummeneje, T. 2006. Biologisk mangfold i Klæbu kommune. Klæbu kommune. Rapport, 141 s.

Gaarder, G. & Mikalsen, J. 2011. Supplerende naturtypekartlegging i Klæbu kommune. Miljøfaglig Utredning Rapport 2011:27: 1-26 + vedlegg. ISBN 978-82-8138-483-5.

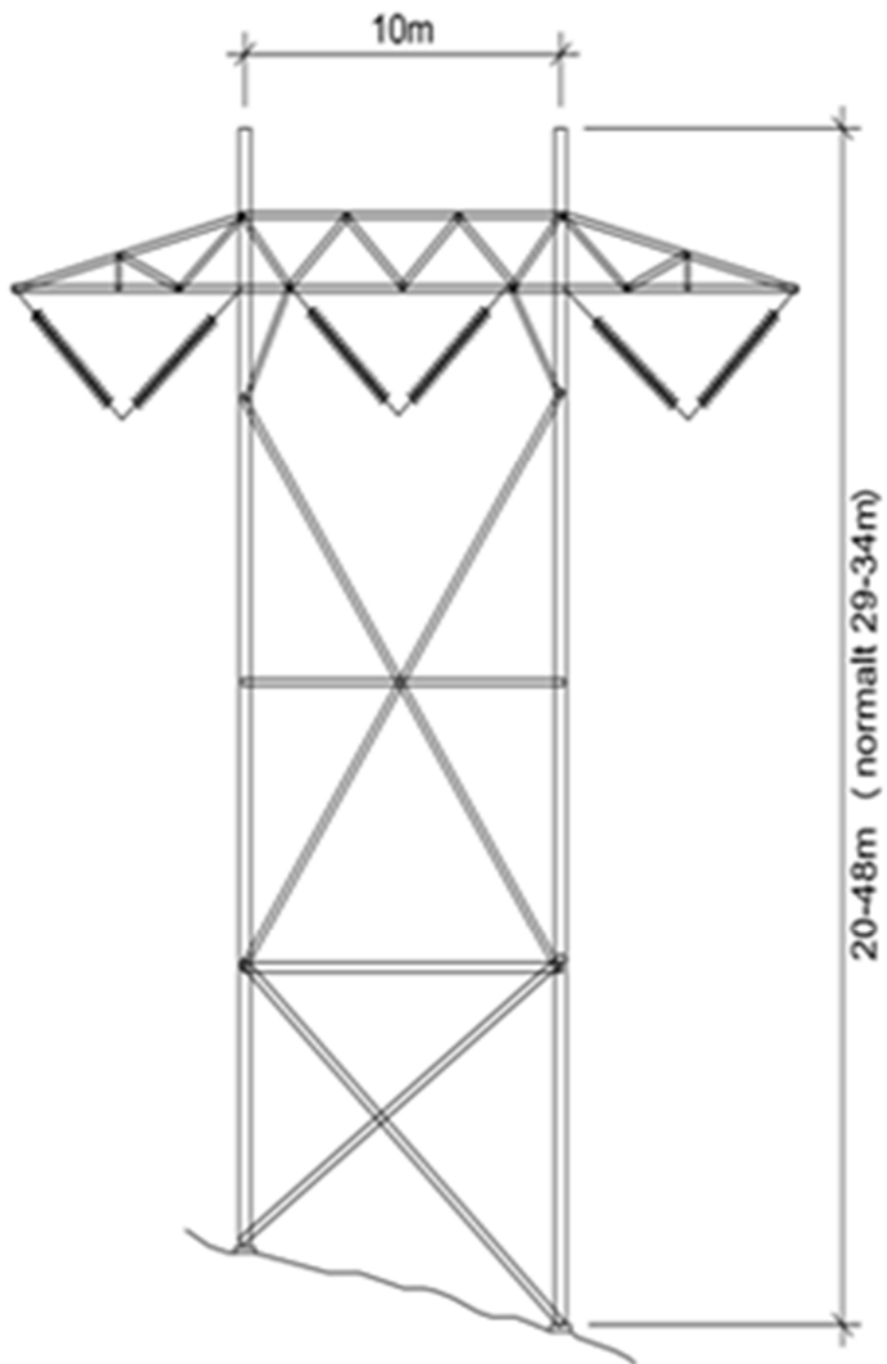
Lovdata. Forskrift om landingsplasser.

Lyngstad, A., Fandrem, M. & Øien, D.-I. 2017. Kartlegging av naturtyper på Fuglmyra, Postmyra, Gaddmyra og Svemyra, Klæbu kommune. – NTNU Vitenskapsmuseet naturhistorisk notat 2017-4: 1-30.

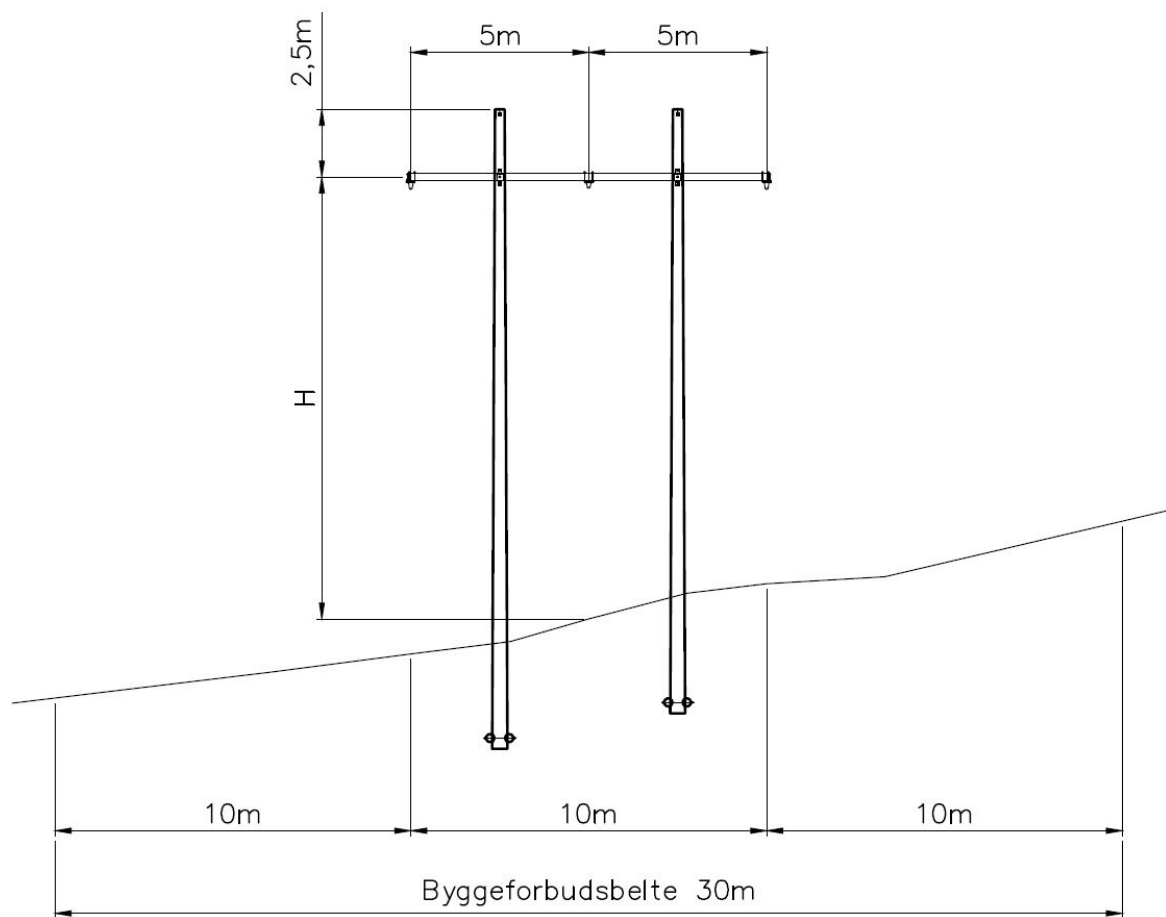
Tegnforklaring

- Leid område
- Standard portalmast
- Enfasemast
- Tremast
- Tursti
- GeocacheBasis

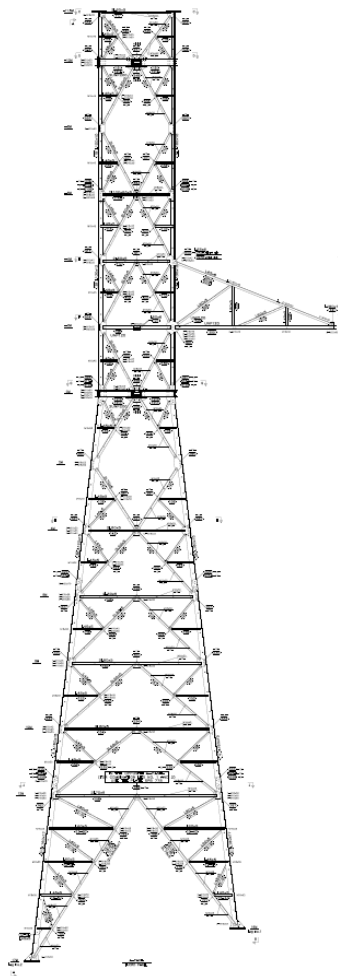

Statnetts standard portalmast 300/420 kV

132 kV Tremastlinje

H-mast i tre 132 kV

Enfasemast 300/420 kV